

WYMAGANIA EDUKACYJNE GEOGRAFIA kl. 6

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną /oprócz spełnienia wymagań na ocenę dopuszczającą /	na ocenę dobłą /oprócz spełnienia wymagań na ocenę dostateczną	na ocenę bardzo dobrą /oprócz spełnienia wymagań na ocenę dobrą /	na ocenę celującą /oprócz spełnienia wymagań na ocenę bardzo dobrą/
2	3	4	5	6
DZIAŁ 1. Ziemia we Wszechświecie				
Uczeń: • podaje podstawowe wiadomości o Wszechświecie; • wylicza planety Układu Słonecznego w kolejności od Słońca; • opisuje ruch obrotowy Ziemi i wymienia jego następstwa; • krótko omawia ruch obiegowy Ziemi i wymienia jego skutki.	Uczeń: • wyjaśnia pojęcia: <i>planeta, gwiazda</i>; • demonstruje przy użyciu modelu (np. tellurium lub globusa) ruch obrotowy Ziemi; • prezentuje za pomocą modelu (np. tellurium lub globusa) ruch obiegowy Ziemi.	Uczeń: • rozpoznaje na ilustracji i po opisie planety Układu Słonecznego; • wymienia i omawia konsekwencje ruchów obrotowego i obiegowego Ziemi; • charakteryzuje pozorną wędrówkę Słońca po niebie; • porównuje oświetlenie Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku.	Uczeń: • wyjaśnia pojęcia: <i>planety karłowate, księżyc, meteoroidy, planetoidy</i>; • opisuje planety Układu Słonecznego; • tłumaczy związek między ruchem obrotowym a pozorną wędrówką Słońca po niebie i górowaniem Słońca, istnieniem dnia i nocy, występowaniem stref czasowych; • oblicza różnice czasu między wybranymi punktami na Ziemi, korzystając z mapy stref czasowych.	Uczeń: • porównuje wyniki pomiaru wysokości Słońca w różnych porach dnia i roku; • wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na naszej planecie; • przedstawia wybrane wiadomości o galaktykach, gwiazdozbiorach i czarnych dziurach; • przytacza najważniejsze wydarzenia z historii poznawania kosmosu.
DZIAŁ 2. Współrzędne geograficzne				
Uczeń: • wyjaśnia, czym są długość i szerokość geograficzna; • pokazuje na mapie lub globusie południki 0° i 180° oraz równik, zwrotniki i koła podbiegunowe; • wskazuje na mapie i nazywa kierunki świata.	Uczeń: • wyjaśnia cel stosowania współrzędnych geograficznych; • wymienia cechy południków i równoleżników; • określa współrzędne geograficzne podanego punktu na mapie lub globusie.	Uczeń: • znajduje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych.	Uczeń: • wskazuje położenie punktów i obszarów na mapach w różnych skalach na podstawie podanych współrzędnych geograficznych; • wyjaśnia, w jaki sposób oblicza się rozciągłość południkową i równoleżnikową.	Uczeń: • wyznacza w terenie współrzędne geograficzne wybranych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS (np. w smartfonie); • oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową wybranego obiektu na mapie.
DZIAŁ 3. Środowisko geograficzne Europy				
Uczeń: • wskazuje na mapie Europę; • wyjaśnia pojęcia: <i>depresja, nizina, wyżyna, góra</i>; • nazywa klimat Europy;	Uczeń: • opisuje położenie Europy na mapie świata;	Uczeń: • wskazuje na mapie i omawia granice Europy;	Uczeń: • charakteryzuje linię brzegową Europy;	Uczeń: • wyjaśnia pojęcia: <i>enklawa i eksklawa</i> oraz wskazuje ich przykłady na mapie;

- wymienia czynniki kształtujące klimat w Europie; - podaje liczbę ludności w Europie; - odszukuje na mapie Europy miejsca o największej i najmniejszej gęstości zaludnienia; - wyszczególnia odnawialne i nieodnawialne źródła energii; - podaje datę przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.	- wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie; - podaje nazwę najwyższego szczytu Europy i jego lokalizację; - wyszczególnia typy klimatu w Europie; - krótko omawia czynniki kształtujące klimat w Europie; - odczytuje dane przedstawione na klimatogramach; - tłumaczy pojęcia: <i>migracje</i>, <i>emigracja</i> i <i>imigracja</i>; - wyказuje różnice między migracją zarobkową a uchodźstwem; - wyjaśnia, czym jest energetyka; - podaje typy elektrowni; - wylicza i wskazuje na mapie państwa należące do Unii Europejskiej;	- pokazuje na mapie Europy największe zatoki, morza, jeziora i rzeki; - odszukuje na mapie wybrane państwa Europy oraz odczytuje nazwy ich stolic; - charakteryzuje zróżnicowanie rzeźby terenu w Europie; - analizuje dane przedstawione na klimatogramach; - opisuje rozmieszczenie ludności w Europie; - wymienia konsekwencje migracji ludności w kraju emigracyjnym i imigracyjnym; - analizuje problem starzenia się społeczeństwa, podaje przyczyny i skutki tego zjawiska; - omawia różne typy elektrowni; - odczytuje strukturę produkcji energii z diagramów kołowych; - wyjaśnia zależność między lokalizacją elektrowni określonego typu a środowiskiem przyrodniczym;	- porównuje różne obszary Europy pod względem cech środowiska przyrodniczego; - porównuje klimatogramy z różnych miejsc w Europie; - tłumaczy, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy klimatu; - podaje czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie; - wymienia problemy demograficzne Europy; - omawia strukturę produkcji energii elektrycznej w wybranych państwach Europy; - wyjaśnia znaczenie strefy euro i strefy Schengen; - opisuje korzyści płynące z obecności Polski w Unii Europejskiej. - przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach gospodarczych kontynentu	- charakteryzuje czynniki, które wpływają na zmianę klimatu; - analizuje rozmieszczenie ludności w Europie; - opisuje zróżnicowanie religijne i językowe Europy; - omawia znaczenie przynależności Polski do organizacji międzynarodowych takich jak Unia Europejska i NATO.
---	--	---	---	---

DZIAŁ 4. Wybrane elementy środowiska i gospodarki Europy

Uczeń: - wskazuje na mapie Islandię i charakteryzuje jej położenie na granicach płyt litosfery; - pokazuje na mapie Francję i opisuje jej lokalizację; - odnajduje na mapie Londyn i Paryż oraz krótko omawia ich położenie; - wyjaśnia, czym jest turystyka.	Uczeń: - tłumaczy, czym różni się magma od lawy; - wymienia rodzaje ruchów płyt litosfery; - podaje główne cechy gospodarki Francji; - wyjaśnia pojęcia: <i>metropolia</i>, <i>aglomeracja</i>; - wylicza elementy infrastruktury turystycznej.	Uczeń: - charakteryzuje rodzaje ruchów płyt litosfery; - wyjaśnia, czym są gorące źródła i gejzery; - wymienia wybrane francuskie marki oraz wskazuje produkty, które świadczą o nowoczesności gospodarki tego kraju; - rozpoznaje na filmach i fotografiach najważniejsze atrakcje turystyczne Londynu i Paryża; - tłumaczy, czym są walory turystyczne;	Uczeń: - charakteryzuje trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów; - na podstawie mapy omawia płytową budowę litosfery, wskazuje miejsca występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów; - analizuje czynniki wpływające na nowoczesność gospodarki Francji; - opisuje rynek usług we Francji; - wymienia najważniejsze atrakcje Londynu i Paryża; - omawia rodzaje turystyki; - dzieli walory turystyczne na przyrodnicze i kulturowe i podaje ich przykłady;	- opisuje budowę wnętrza Ziemi; - wyказuje zależność między występowaniem trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów a płytową budową Ziemi; - określa, jaki wpływ ma istnienie gorących źródeł na strukturę produkcji energii w Islandii; - omawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji; - podaje podobieństwa i różnice między Londynem a Paryżem; - charakteryzuje wpływ rozwoju turystyki na strukturę zatrudnienia
---	--	--	---	---

		• identyfikuje największe atrakcje południowej Europy na podstawie filmów i fotografii.	• wylicza największe atrakcje turystyczne południowej Europy.	oraz infrastrukturę turystyczną w krajach Europy Południowej.
DZIAŁ 5. Kraje sąsiadujące z Polską				
Uczeń: • wskazuje na mapie położenie sąsiadów Polski; • krótko omawia warunki przyrodnicze sąsiadów Polski; • wie, co dzieje się obecnie w Ukrainie.	Uczeń: • charakteryzuje położenie Niemiec, Czech, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Litwy i Rosji; • opisuje środowisko przyrodnicze Niemiec na podstawie mapy ogólnogeograficznej; • omawia warunki przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej; • wymienia obecne problemy polityczne i społeczne Ukrainy; • opisuje warunki przyrodnicze Białorusi i Litwy na podstawie mapy ogólnogeograficznej;	Uczeń: • charakteryzuje gospodarkę Niemiec; • przedstawia zmiany w przemyśle Nadrenii Północnej-Westfalii; • przedstawia przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji; • przedstawia walory przyrodnicze i kulturowe Białorusi i Litwy na podstawie filmów lub fotografii; • podaje argumenty świadczące o dużym zróżnicowaniu przyrodniczym terytorium Rosji;	Uczeń: • analizuje czynniki wpływające na wysoki poziom rozwoju gospodarczego Niemiec; • na podstawie danych statystycznych podaje argumenty świadczące o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego Niemiec; • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji; • opisuje sytuację gospodarczą, polityczną i społeczną Ukrainy; • wylicza walory przyrodnicze i kulturowe Białorusi i Litwy; • omawia relacje Polski z sąsiadami.	Uczeń: • przedstawia najważniejsze fakty z najnowszej historii Ukrainy; • omawia skutki społeczno-gospodarcze konfliktów zbrojnych; • porównuje wybrane obszary Rosji pod względem klimatycznym i krajobrazowym. • uzasadnia potrzebę utrzymywania przez Polskę dobrych relacji z sąsiadami.

Ocena ŚRODROCZNA - wymagania dział 1 -3